

Az írat elektronikus iratról
készített másolat

2020 JAN 10.

az Alkotmánybíróság részére
Budapest

az első fokon eljáró

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján
első fokú ügyszám: 44.K.33.388/2017. 10 db

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00114-0/2020	FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZÁK 8.
Erkezett: 2020 JAN 21.	FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐPÁTON:
Példány: 1	Postán / Gyűjtőszámban / Személyesen / E-mailen / Faxon
Kezelőiroda:	Erkezett: 2020 -01- 10 Tüdő
Melléklet: 1 db	PÉLDÁNY: 3+1 db IV.
	MELLÉKLET: 1 KÖZTÖK: meghat
	FŐLAJSTROMSZÁM: 33388/17
	UTÓÍRATON:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott,

[redacted] panaszos felperes (mint egyedi ügyben érintett szervezet) – az F/1. szám alatt mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk, az Kristófik és Borfői Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Kristófik Zoltán, [redacted],

[redacted] útján – a NEMZETI ADO- ES VAMHIVATAL Fellebbviteli Igazgatósága Közép-magyarországi Hatósági Főosztály I. (1134 Budapest, Dózsa György út 128-132.) alperes által a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügy Bíróság 44.K.33.388/2017/15. számú ítélete ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem kapcsán hozott -

az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése d.) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27.§-a alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.454/2018/5. szám alatti felülvizsgálati ítéletével (a továbbiakban: Ítélet) szemben

alkotmányjogi panaszt

nyújtok be:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a támadott Ítélet Alaptörvény-ellenességét, azt az alábbi indokok alapján semmisítse meg:

I. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése valamint a pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

1/ A Kúria Ítéletét 2019. november 11. napján vettem kézhez.

2/ A jelen alkotmányjogi panasszal érintett bírósági határozat az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított jogomat sértik és a jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem (Abtv. 27.§ a)-b)).

3/ A pertörténet és tényállás

A felülvizsgálat alapját képező tényállás

Az első fokon eljáró adóhatóság a 14/41/390011 számú megbízólevéllel bevallások utólagos vizsgálatára irányuló pénzüsszeg kiutalás előtti általános forgalmi adó ellenőrzést rendelt el felperesnél 2012. november, december, 2013. évre. Az ellenőrzés megkezdésének időpontja 2014. március 26.

A revizori vizsgálat megállapításait az 2017. január 5. napján kelt, és felperes részére 2017. január 12. napján kézbesített jegyzőkönyv tartalmazta.

Az elsőfokú adóhatóság az ellenőrzött időszakra ■■■■■ forint jogosulatlan igénylésnek minősülő áfa adókülönbözetet állapított meg, az összeg kiutalását elutasította, és ■■■■■ forint adóbírságot szabott ki. Az elsőfokú határozat indoklása rögzítette, hogy „a határozat meghozatalára a rendelkezésre álló, az Art. 128. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos ügyintézési határidő, illetve annak az Art. 5/A § (1) bekezdése alapján 30 nappal történő meghosszabbítása 2017. április 12-én járt le. A határidőben nem jogvesztő. Az elsőfokú határozat meghozatalára 2017. április 21-én került sor. Az alperes a 2233720659 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést.

Az elsőfokú ítélet

Felperes keresetében mind a jogalap, mind pedig az adóbírság tekintetében kérte az alperesi határozat bírósági felülvizsgálatát. Az elsőfokú bíróság az adóbírság tekintetében az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte az alperesi határozatot. A jogalap tekintetében a felperes keresetét elutasította.

Az adóbírság körében tekintettel volt az 5/2017.(III.10.) AB határozatra, amely szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelmény, hogy a jogszabályban meghatározott határidő leteltét követően nem szabható szankció. Ezt az elvet erősítette a Kúria Kfv.I.35.760/2016/6. számú ítélete is. Értékelése szerint az Art. 128. § (1) bekezdésében nevesített és az Art. 5/A. § (1) bekezdése alapján meghosszabbított határidő esetén a határidő leteltét követően az adóhatóságnak nincs lehetősége szankciót alkalmazni, különben ezzel a határidő léte veszítené el értelmét. Különösen irányadó ez a szabály, mivel az Art. pontos naptári napokban meghatározott végső határidőt állapít meg, az elsőfokú adóhatóság mégsem realizálta az ellenőrzés megállapításait határidőn belül. Ebben az esetben a jogszabály erejénél fogva nincs lehetőség a határidő túllépésére. Az elsőfokú bíróság osztotta az AB által lefektetett és a Kúria által megerősített megállapítást, miszerint a tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy az adóhatóság a rá vonatkozó határidőket betartsa és ezen határidő be nem tartását ne az adózó terhére, hanem javára értékeljék. Kiemelte, hogy a bár határidő túllépés kizárólag 9 napot érint, azonban a határidő túllépés objektív tény, nincs jelentősége, hogy hány nappal lépte túl az adóhatóság a biztosított határidőt.

A Kúria felülvizsgálati ítélete

Alperes az adóbírság tekintetében felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához; kérte az adóbírság tekintetében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a körben is a felperes keresetének elutasítását.

A Kúria helyt adva alperes kérelmében az elsőfokú ítélet támadott részét hatályon kívül helyezte, és felperes keresetét teljes körűen elutasította az alábbi indokok alapján:

„Az alperesi felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Kúria alkalmazta az 5/2017. (III.10.) AB határozatban (Abh.1.) és a 17/2019. (V.30.) AB határozatban (Abh.2.) foglaltakat.

A Kúriának ebben a kérdésben már az Abh.2. meghozatal előtt sem voltak kétségei, magának az Abh.2. határozatnak is ezt a következtetést rögzítő Kfv.I.35/760/2016/6. számú ítélet volt az alapja: az ellenőrzést követően fennáll az adóhatóság határozathozatali kötelezettsége. A Kúria a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az Alaptörvénnyel összefüggésben, az Abh.2-ben foglaltak figyelembe vételével, miként bírálendő el az adóhatósági eljárásban bekövetkezett 9 napos mulasztás, mi lehet az adóhatósági határozat tartalma.

Az Abh.1. meghozatalát megelőző időszak közigazgatási pereiben a bírói gyakorlat a szankcionálásra jogszabály szerint rendelkezésre álló határidőre a közigazgatási jogsértésért fennálló felelősség időtartamaként, a hatóság oldaláról pedig a reparációra nyitva álló állam igény érvényesítési idejeként tekintett, a hatósági döntés ilyen irányú bírói felülvizsgálatára csak abban az esetben látott lehetőséget, ha az kihatott az ügy érdemére.

Az Abh.1. nyomán az ügyintézési határidő túllépésének kérdését a Kúria a tisztességes eljárás követelménye mentén vizsgálta.

A kúriai ítélethez kapcsolódó Abh.2. a [104] pontban mutatott rá arra, hogy az ügyintézési határidő elmulasztása más, a tisztességes hatósági eljárás alapjogilag értékelhető sérelmének az okozásával együtt járva lehet alkalmas arra, hogy összességében értékelve lerontsa az eljárás minőségét. Az Alkotmánybíróság ezzel azt rögzítette, hogy az adóbírság tekintetében az adóhatóság számára nyitva álló ügyintézési határidő túllépése csak akkor teszi tisztességtelenné az adóbírság, mint szankció kiszabását, ha a határidőt követő időszakban olyan változás következett be az adózót érintő jogi és ténybeli körülményekben, amelyek miatt sérelmesebb számára az adójogi szankció határidőt követő megállapítása, mint a határidőn belüli lett volna. Így különösen azt szükséges vizsgálnia, hogy lehetetlenné vált-e vagy jelentősen elnehezült-e az adózó számára a nyilatkozattételhez és a védekezéshez való jog gyakorlása az adóhatóság működési körében bekövetkező okokra visszavezethető módon. Ezek ugyanis olyan sérelmek lehetnek, amelyeket megfelelően értékelnie kell a hatóságnak és a bíróságnak. Ezek sérelmével megvalósuló szankciókiszabás tisztességtelenné teheti az adóigazgatási eljárás egészét, ami igazolhatatlan. A közigazgatási bírság felelőssége, hogy a közigazgatási perek szabályi szerint orvosolja a hatósági jogsértéseket (Abh.2. [105] pont).

Az elsőfokú bíróság előtt ítéletének meghozatalakor még nem volt ismert az Abh.2. határozat, így ítéletében megfelelően alkalmazta a Kúria Kfv.I.35.760/2016/6. számú határozatát, helytállóan fejtette ki, hogy a jogszabály erejénél fogva nincs lehetőség a határidő túllépésére. Megjegyzendő, hogy azon kúriai ítélet tényállása szerint az ellenőrzési jegyzőkönyvet 2014. október 17-én postai úton kézbesítették, az elsőfokú határozat meghozatalára pedig csak 2015. május 11-én került sor, és a Kúria a [35] pontban hangsúlyozta is a határidő jelentős túllépését. Ennek következtében az időközben meghozott Abh.2. határozatra tekintettel az alperes által helyben hagyott elsőfokú határozat következmények nélkül rögzíthette, hogy bár az adóhatóság tudatában volt a meghosszabbított Art. 128.§ (1) bekezdés szerinti határidő túllépésnek, a 9 napos mulasztás nem vezetett az adóbírság mellőzésére.”

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának indoklása

4/ A jelen indítvánnyal érintett panaszolt döntés az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (rArt.) 128. § (1) és 170.§ (1) bekezdése alaptörvény-ellenes értelmezésével sérti az Alaptörvényben biztosított jogomat.

5/ Az Abtv. 28.§ (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

6/Indoklás:

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése kimondja:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

Az rArt. 128.§ (1) bekezdése szerint: „Az adóhatóság utólag állapítja meg az ellenőrzés során feltárt adókülönbözetet. Törvény az adóhatóságot más esetekben is kötelezheti az adó megállapítására. A határozat meghozatalára nyitva álló határidő utólagos adó-megállapítás esetén 60 nap, a hatósági eljárás kezdő időpontjának a jegyzőkönyv, kiegészítő jegyzőkönyv átadásának, kézbesítésének napját kell tekinteni.”

Az alapügyben nem vitásan az rArt. 128.§ (1) bekezdésében a határozat meghozatalára megszabott 60 napos határidőt az eljáró hatóság túllépte.

Az rArt. 170.§ (1) bekezdése alapján az adóbírság kiszabása adóhiány esetén kötelező, mérlegelési jogköre az adóhatóságnak a bírság mérséklésének, illetve mellőzésének aktusa esetén áll fenn.

Állítjuk, hogy a Kúria felülvizsgálati döntésében önkényesen, félrevezetően hivatkozik az Abh.2-re.

Nem vitatott részünkről, amint azt a felülvizsgálati kérelmünkben is előadtuk, hogy az Abh.1. alapját képező ügyben a hatósági eljárásban maga a határozathozatal célja a szankcionálás (bírságkiszabás) volt. Ez nem jelenti viszont azt, hogy az Abh.1-ben lefektetett tisztességes hatósági eljáráshoz való jog a jelen egyedi ügyben való alkalmazása során ne lehetne irányadó.

Időközben alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.760/2016/6. számú ítélete ellen. Az Alkotmánybíróság az IV/282/2018. számú határozatában (Abh.2.) az alkotmányjogi panaszt elutasította. A hivatkozott Kúria ítéletében foglalt tényállás alapját képező adóhatósági határozatok célja viszont itt már nem önmagában a szankcionálás volt, azaz a határozathozatal és az adóbírság kiszabás jogszerűségének vizsgálata nem fonódik össze. Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott Kúria ítélet az adóbírságot „törölte”, az Alkotmánybíróság ennek értelmezésére nézve **nem tett megállapítást**, ugyanakkor az adójogi jogkövetkezmények rendszerének áttekintése során a határozatában erre is kitért.

Mindezek alapján rögzíthető, hogy az Alkotmánybíróságnak ez utóbbi Abh.2. alapját képező tényállás kapcsán hozott határozatában nem található olyan értelmezés, amely alapján a Kúria adóbírságot hatályon kívül helyező rendelkezése kapcsán alkotmányos aggályát fejezte volna ki.

Az Abh.2. {73} pontban az Alkotmánybíróság azt mondja ki, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog nem zárja ki az ügyintézési határidőt követő határozathozatalt. Ez nem jelenti azt, hogy a határidőt követően hozott határozatban megállapított adóbírság szankció kiszabása nem ütközhetne a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogba.

Az Abh.2. {110} pontjában az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kúria ítélete keretek közé szorította az adójogi szankció alkalmazásának lehetőségét.

Álláspontunk szerint így a Kúria joggyakorlatának, az Alkotmánybíróság értelmezési keretében történő figyelembe vételével, az ügyintézési határidőt követően adóbírság, mint szankció alkalmazására az adóhatóságnak abban az esetben sincs lehetősége, ha magának az adóhatósági határozat meghozatalának a célja egyébként önmagában nem a szankcionálás volt.

Felülvizsgálati ellenkérelmünkben rögzítettük azt is, hogy bár alperes véleménye szerint, melyet a Kúria is osztott 9 napos nem jelentős határidő túllépés áll fenn – az adóhatóság a 60 napos ügyintézési határidőt további 30 nappal meghosszabbította. Az adóhatóság a jogszabályban rendelkezésre álló, valamint a saját maga által prolongált ügyintézési határidőt is elmulasztotta.

A Kúria az indoklásában rámutatott arra, hogy határozata meghozatala során az Abh.2. [104] pontban foglaltakat vette alapul, miszerint: az ügyintézési határidő elmulasztása más, a tisztességes hatósági eljárás alapjogilag értékelhető sérelmének az okozásával együtt járva lehet alkalmas arra, hogy összességében értékelve lerontsa az eljárás minőségét. Az Alkotmánybíróság ezzel azt rögzítette, hogy az adóbírság tekintetében az adóhatóság számára nyitva álló ügyintézési határidő túllépése csak akkor teszi tisztességtelenné az adóbírság, mint szankció kiszabását, ha a határidőt követő időszakban olyan változás következett be az adózót érintő jogi és ténybeli körülményekben, amelyek miatt sérelmesebb számára az adójogi szankció határidőt követő megállapítása, mint a határidőn belüli lett volna.

Amennyiben az Abh.1. és Abh.2. együttes értelmezéséből az a következtetés vonható le, hogy önmagában az ügyintézési határidő elmulasztása objektíve nem szünteti meg az adóhatóság részére a bírság kiszabását, a Kúriának vizsgálat alá kellett volna vonnia azon tény, hogy az adóhatóság az ügyintézési határidőt, mint egyoldalú aktussal már meghosszabbított határidőt elmulasztott.

Az ügyintézési határidő 9 napos mulasztása - annak ellenére, hogy önmagában nem jelentős a túllépés - a tisztességes hatásosági eljárás alapjogilag értékelhető sérelmét jelentheti azon tény, hogy a hatóság az ügyintézés határidő meghosszabbítása ellenére is mulasztott.

Az 5/2017.(III.10.) Abh.1. irányadó elvi tételei szerint:

„[15] A hatósági eljárás méltányosságának, illetve tisztességességének alapvető feltétele, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk irányadó jogszabályi határidőket betartsák.”

„[16] A tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk vonatkozó határidőket betartsák, és a bíróságok e határidők be nem tartását ne az ügyfél terhére, hanem javára értékeljék. A jogalkotót illeti annak – jogpolitikai és praktikus szempontokat is figyelembe vevő – meghatározása, hogy egy adott közigazgatási határozat meghozatalára mennyi idő elegendő; ennek elbírálása nem alkotmányossági kérdés. Az viszont már alkotmányossági kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, és ne hozzanak meg olyan döntéseket, amelyekre a jogszabályok szövege szerint nincs lehetőségük. A tisztességes hatósági eljáráshoz való alaptörvényben biztosított jogból az következik, hogy a közigazgatási hatóságok számára a jogalkotó által meghatározott határozathozatali és szankcióalkalmazási határidő elmulasztásának ódiumát a mulasztó, jogszabályi kötelezettségüket határidőben nem teljesítő hatóságok, ne pedig az ügyfelek viseljék. Ezért ennek jövőbeni biztosítására az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményt állapított meg.”

Az rArt. 128.§ (1) bekezdése harmadik mondata kifejezetten a határozat meghozatalára állapítja meg a 60 napos határidőt.

Figyelemmel arra, hogy az rArt.128.§ (1) bekezdésében megállapított határidő törvényi normaként jelenik meg, így annak nem csak a határidő megtartására kötelezett hatóság, hanem az eljárás alá vont adózó is a címzettje. Amennyiben a határidő megtartására kötelezett hatóság az egyoldalú aktussal meghosszabbított ügyintézési határidőt is elmulasztja, függetlenül annak mértékétől, akkor kétséget kizáróan a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő jog olyan sérelmét jelenti, amely az adóbírság mellőzésére ad okot.

7/ A jelen alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés felperesként jogaimat, érdekeimet érinti.

Kelt: Budapest, 2020. január 10. napján.

Tisztelettel:

 felperes
képviselőként
dr. Kristófik Zoltán ügyvéd